

Wybrane parametry ręki a preferencje zawodowe oraz sportowe studentów Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych

Streszczenie

Wprowadzenie: Iloraz długości drugiego oraz czwartego palca ręki (IDP) prawej oraz lewej charakteryzuje się mniejszą wartością u mężczyzn niż u kobiet. Niskie wartości IDP korespondują z wysokim poziomem zdolności takich jak: wytrzymałość oraz siła. Mają również związek z wybitnymi osiągnięciami sportowymi oraz skłonnością do angażowania się w profesje wymagające szczególnej predyspozycji psychofizycznych. Ludzi różnicują m. in. preferencje do uprawiania określonej dyscypliny sportu. Osoby zaangażowane w sport indywidualny oraz zespołowy różnią się natężeniem występowania określonych cech osobowości. Zainteresowanie niektórymi obszarami aktywności sportowej wiąże się z potrzebą rywalizacji, poszukiwaniem ekscytujących doznań czy potrzebą angażowania się w ryzykowne przedsięwzięcia. Wysokie natężenie występowania wspomnianych powyżej cech osobniczych charakteryzuje mężczyzn oraz kobiety cechujące się wysokim poziomem testosteronu. Stwierdzono, że na natężenie występowania w aktywności człowieka omawianych zachowań ma wpływ stężenie testosteronu w okresie płodowym. Uważa się, iż IDP jest pośrednim wskaźnikiem stężenia testosteronu płodowego. Niskie wartości IDP korespondują z wysokim stężeniem testosteronu w okresie płodowym. Celem pracy było oszacowanie różnic wartości ilorazu długości palców u studentów kierunków cywilnych i wojskowych oraz związku ilorazu długości palców z uczestnictwem w wybranych dyscyplinach sportu i obszarach tematycznych zajęć z wychowania fizycznego, uwzględniając wyniki wybranych prób motorycznych.

Materiał i organizacja badań: Materiał badawczy zgromadzony został w wyniku badań kobiet i mężczyzn studiujących w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Lądowych we Wrocławiu. Badaniami objęto 57 kobiet i 118 mężczyzn – studentów wojskowych oraz 58 kobiet i 55 mężczyzn – studentów cywilnych kierunków studiów. Badania obejmowały także dwie grupy studentek cywilnych, które dobrowolnie wybrały uczestnictwo w zajęciach z wychowania fizycznego z aerobiku (n=51) oraz samoobrony (n=48). Analizie poddano także wartości IDP studentów trenujących dyscypliny indywidualne (n=80), zespołowe (n=68) oraz nieuprawiających sportu (n=96). Badania obejmowały: ankietę, pomiary antropometryczne (wysokość ciała, masa ciała, długość palców II i IV), próby sprawności

fizycznej (postawa równoważna na jednej nodze, skłon w siadzie, skok w dal z miejsca, ścisk dynamometru dłoniowego, z leżenia siady, zwis na ugiętych ramionach, bieg wahadłowy 10x5m, Test Coopera).

Wyniki badań: W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono niższe wartości IDP prawej i lewej ręki u mężczyzn niż u kobiet. Zróżnicowanie dymorficzne wartości IDP było bardziej wyraźne dla prawej niż lewej ręki. Natomiast w grupach studentów wojskowych nie wykazano różnic wartości IDP warunkowanych płcią. Odnotowano niższe wartości IDP u studentek kierunków wojskowych niż u kobiet studiujących na kierunkach cywilnych. Zróżnicowania wartości IDP nie udokumentowano pomiędzy grupą studentów wojskowych a cywilnych. Istotne różnice stwierdzono w wynikach przeprowadzonych prób motorycznych zarówno wśród kobiet jak i mężczyzn. Studenci wojskowi osiągnęli istotnie wyższe wyniki z większości realizowanych prób motorycznych.

Wykazano, iż kobiety, które wybrały zajęcia z wychowania fizycznego z samoobrony charakteryzowały się niższymi wartościami IDP niż te, które preferowały uczestnictwo w zajęciach z aerobiku. Podobne zależności nie wystąpiły w odniesieniu do sfery motorycznej studentek.

Stwierdzono, iż studenci, którzy trenowali dyscypliny indywidualne cechują się niższymi wartościami IDP niż ich rówieśnicy deklarujący uprawianie dyscyplin zespołowych oraz mężczyźni nieuprawiający sportu. Wartości IDP osób z grupy sportów zespołowych okazały się nieznacznie niższe niż przedstawicieli grupy nieuprawiającej sportu.

Słowa kluczowe: iloraz długości palców, sport, preferencje, okres płodowy, testosteron, dymorfizm, studenci wojskowi i cywilni.

03.11.2015.

